

PÄLKÄNE LIETTENNENÄ

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus

Esko Sarasmo 1953

Kertomus kivikautisen asuinpaikan kaivauksesta Pälkäneen Luikalan Liettenukseenässä Esa Järvisen tontilla, jonka suoritti Hämeen museon johtaja FM Esko Sarasmo 19-28.8.1953

Kertomukseen liittyy 12 karttaa (niistä 4 profiileja), 26 valokuvaa (negat. 6 x 6, luettelo) sekä FM Mirja Miettisen tekemä perusteellinen kaivauslöydösten luettelo. Siinä on 275 numeroa. Kiviesineitä on: taltan teelmä (:76), hioimen kappale (: 23), hioinkivi (:131), nuolenvarrensilittäjä (:7). Lisäksi saatiin kvartsikappaleita ja purasimia 75. Massatavaraa tuli runsaasti: tavanomaisia kvartsi-iskoksia, saviastian paloja sekä poltetun luun siruja.

Järvisen kivikautisen asuinpaikan löysi FT (silloin yo) Aarni Erä-Esko inventoidessaan Pälkäneen kiinteitä muinaisjäännöksiä v.1947. Mv Esa Järvinen antoi hänelle kivitalan ja nuolenvarren hioimen, jotka oli tonttialueeltaan löytänyt. Hioin viittasi asuinpaikkaan ja ahkeran etsimisen jälkeen Erä-Esko löysikin pienestä tieleikkauksesta 12 palaa keramiikkaa ja kvartseja. Niitä löytyi vielä muualtakin. Koska löydetty asuinpaikka oli talon uusien rakennushankkeiden tiellä, se oli saatava tutkituksi. Esihistoriallisella Osastolla Kansallismuseossa ei juuri silloin ollut oikein varoja tällaiseen tutkimukseen. Silloin tuli avuksi puuhakas Pälkäne-Seura. Se toimitti työmiehet.

Tutkimuskohde oli kirkosta 7 km koilliseen yli Pälkäneveden Luikalan saarella. Kapea sami erotta sen mantereesta. Saari on kooltaan n.4,5x1,5 km, Sen luoteispää on kaksihaarainen, kahdesta niemekkeestä muodostunut. Eteläisemmän niemekkeen järvenselän puoleisella rinteellä asuinpaikka oli. (Perusk. 2141-04, X 6809, Y51840, Z n.90-92,5m) Järvisen talo on n.200 m levyisellä harjanteella. Talouskeskus on asuinrakennuksesta länteen ja lähellä sitä löydösalue oli. Maasto oli siinä lounaaseen viettävää nurmettunutta harvapuista männikkökangasta. Kaivausalueeksi ruudutettiin 30 x 10 m alue.

Varsinainen kaivauskartta on valitettavasti kadoksissa.- Mahdollisesti se on Hämeen museossa jossakin "hukkatallessa".- Siinä oli ²mrkintöjä

esineiden löytöpaikoista ja valokuvien kohteista. Vaakitusluvut oli eri kaivauskerroksista ja piirroksia ja selostuksia kulttuurimaa-alueista ja täplistä, joita eri kerroksista löytyi. Erityisesti etsiskeltiin paalujen reikiä tai tukikiviä. Erityisiä asumisen paikkoja ei kartasta kaivauksen aikana hahmottunut.

Kaikista merkittävimmistä löytökohteista tehtiin kuitenkin myös erikoiskartat. Tärkeimpiä löytöjä 6 nokista kivikautista liesikiveystä.

Liesi I (Kartta 3, vlk.5) oli soikea, kooltaan 150x100 cm. Kiviä siinä oli vähänlaisesti ja etureuna oli maan tasalla. Palomaata oli paikoin paljon. Se ilmeisesti oli ulkoliesi.

Liesi II (K. 4, vlk.6,7) Oli edellisestä 2,5 m kaakkoon. Koko oli 90x70 cm. Keramiikan paloja oli lieden luona heti kulttuurimaan pinnassa, sivummalla vasta 10 cm syvällä. Kulttuurimaa oli mustan ruskeaa.

Liesi III (K.5, vlk.11,12) oli 1,5 m idempänä, koko 80x60 cm.

Liesi IV (K.6, vlk.18) sijaitsi edellisiä vähän ylempänä rinteessä 1,5 m päässä. Sen koko oli 60x40 cm.

Liesi V (K.6, vlk, 18) Oli edellisen rinnalla , metri kaakkoon. Kooltaan se oli 50x 40 cm.

Liesi VI löytyi kaivauksen lopulla aivan tutkimusalueen luoteispäästä. Se oli isohko, soikea , keskeltä vähän kuopalla. Kivistä osa oli lohkeillutta ja jotkut tulesa murskaksi murenneita. Muutamia aivan ehjiäkin kiviä oli keskustassa. Kulttuurimaa ympäristössä oli 10 sentin turpeen alla 30 cm. Tästä liedestä ei tehty karttaa, kaksi valokuvaa kyllä otettiin, mutta nekään eivät nyt ole käsillä. Aivan ilmeisesti tämäkin oli n.s. ulkoliesi.

Useihin liesiin liittyy tällä asuinpaikalla erikoinen piirre: ne on tehty 10-30 cm päähän isohkosta matalasta maakivestä. On mahdollista, että ne jollain tavalla liittyvät liesitulen hyväksikäyttöön. Muunlaisia muinaisjäänneksiä olivat nokialueet ja paalunreiät (K.7 ja 8) eri tahoilla asutusaluetta. Niistä ei kuitenkaan, kuten mainittu, saatu nyt tietoja kivikautisista olioista. Kiveyksiä, pieniä muutaman kiven ryhmiä ja isompia lieden kokoisia kasoja on toisinaan sijainnut ikäänkuin suuren neliön kulmissa.

Liedet I-III olivat kaikille suunnilleen samalla korkeudella (vaakitusluku 2.05 - 2.10). Liedet IV ja V olivat n.30 cm ylempänä (vaakitus 1.75) On mahdollista, että nuo vähän ylempänä olleet liedet ovat olleet käytössä muita varhaisemmin. Kokoon saatujen saviastianpalojen joukossa sekin varhaista että tyypillistä ja vähän myöhäistäkin kampakeraamiikkaa (Matti Huurre)

Kivikaudella on tällä seudulla ollut n. 100 m leveä hiekkasärkkä. Sen loivalla lounaisrinteellä on asuskeltu. Jotta olisi selvinnyt, missä silloin rantaviiva oli, tehtiin asutun alueen alaosaan kolme poikkileikkausta (profiilit 1-3). Lisäksi maaston muotoa määriteltiin pitkällä vaakituslinjalla, josta osa oli uuden vesiputken ojakaivantoa.

Paksusta kulttuurikerroksesta päätellen oleiltiin paljon aivan veden äärellä. Ranta näyttää olleen nykyisen tien vaiheilla. Rinteessä on tien kohdalla tasaista terassia. Kivikaudella siinä on ollut matalaa vettä. Kaivausalueella oli yleensä turvetta n. 15 senttiä paksulta ja sen alla 10-15 cm kulttuurimaata, paikoin paksummaltikin. Se oli ruskeaa, toisinaan noen vuoksi mustanruskeaa. Punaista palomaata oli etenkin liesien vaiheilla.

Löydöskartasta ilmenee, että varsinaista asutusaluetta oli n. 30x7 m. Keramiikkaa oli eniten sen kaakkoisessa puoliskossa. Senkin keskellä oli jokseenkin löydön vyöhyke B-D:6. Liesien IV ja V väli oli myös tyhjälainen. Keramiikka-alueissa oli, kuten tavallista, sekaisin paloja monista astoista. V ain yhdessä paikassa (B:7 ?) oli pienenä kasana päällekkäin paloja samasta astiasta, mutta vain osasta sitä. Liesi VI vaiheilla oleva keramiikka-alue on muista erillään.

Kvartsi-iskoksia oli tasaisemmin koko alueella kuin keramiikka. Erityisesti kvartsisia esineitä, kaapimia, purasimia yms, on tippunut kaikkialle. Joitakin kvartseja löytyi koekuopista keskeisen asuma-alueen lähistöltäkin. Uusien löytöjen johdosta suoritettiin lokakuussa 1954 luoteispään suunnassa koekaivauskin. Ei ole jäänyt mieleen, että silloin olisi löytynyt keramiikkaa tai muuta mainittavaa. (Ks.Liite 1)

Paikan nimi, Liettennä, ei tietenkään johdu nyt esiinkaivetuista kivikautisista tulisijoista. Vähäinen mahdollisuus on, että nimen takana olisi toinen liesiryhmä. Harjanteen toisella puolella, pohjoisrinteessä on nimittäin 5-6 isohkoa kiviliettä n. 40 m matkalla. Ne ovat vaakituskorkeudella 2.33; siis 15-20 senttiä kivikautisia liesiä alempana. Niitä ei ole tutkittu, mutta ikivanhoja ne eivät ole.

Vanhoja eivät varmaan ole myöskään kellertävät poltetun luun sirut ja palaset, joita löytyi laajahdolta alueelta talon edessä olevan pellon pinna. Ne olivat hyvin saman näköisiä kuin luulöydöt kivikautisilla asuinpaikoilla. Koska luujauho on ollut ensimmäisiä apulantoja, on mahdollista että tätäkin peltoa on sillä tavalla lannoitettu.

Tampere 20.8.1992

Esko Pesamo

Kivikautista asuinalueetta on rinteessä ollut laajemmalti.

Eräistä merkeistä päätellen on nyt tutkitusta alueesta luoteeseen talousrakennusten vaiheilla kivikaudella oleiltu. Rakennus- ja maansiirtotöissä asuinpaikka on ilmeisesti tuhoutunut. Liesiäkin tällä suunnalla kerrotaan olleen kaksi. Tien leikkauksessa on yksi lieksi hävinnyt, ja kellaria tehtäessä vuosikymmeniä ennen tätä tutkimusta on urakoitsijan kertoman myös hajoitettu kiviliesi.

Kaivajat 1953.

Tutkimukset paikalla kestivät 9 päivää.

Palkattuina työmiehinä olivat mukana: Pentti ja Tauno Saario, Ville ja Tapio Jussila, Keijo Hokkanen ja Reino Penttilä. Lisäksi talkoolaisina oli mukana mm. Rauno Uotila, J. Tarvainen sekä Heikki, Kalevi ja Elina Järvinen.

KUVALUETTELO

Pälkäne, Luikala, Järvinen 1953

- 1: Tutkimusalue ennen kaivausta, koillisesta f. 124344
- 2: Tutkimusalue ennen kaivausta tien alapuolelta, etelästä f. 124345
- 3: Tutkimusalue ennen kaivausta kellarin nurkalta, lännestä f. 124346
- 4: Kaivettuna 1 kerros 13 : 2 – 3 vaiheilla, luoteesta f. 124347
- 5: Liesi 1, poikkileikkaus, pohjoisesta f. 124348
- 6: Liesi 2, luoteesta ja nokipesäkkeitä f. 124349
- 7: Liesi 2 ja vierikivi, lännestä f. 124350
- 8: Liesi 3 seutua, luoteesta f. 124351
- 9: Liesi 3 seutua, lounaasta f. 124352
- 10: Liesi 3 seutua, pohjoisesta f. 124353
- 11: Liesi 3, etelästä f. 124354
- 12: Liedet 3 ja 2, idästä f. 124355
- 13: Liedet 2 ja 3 (?), luoteesta (?) f. 124356
- 14: Kaivausalueen etelä kulmausta ja kiveys f. 124357
- 15: Kaivausalueelta = 14 laajempaa f. 124358
- 16: Liesi 4 ja 5 kulmaa (?), lounaasta f. 124359
- 17: Liedet 4 ja 5 tai muita kiveyksiä (?), kaakosta f. 124360
- 18: Liedet 4 ja 5, luoteesta f. 124361
- 19: Kiveyksiä b: 7, etelästä f. 124362
- 20: Nokialue b: 8 – 9, lännestä f. 124363
- 21: Prof. 1. alaosan nuotiopaikka, lännestä f. 124364
- 22: a – b: Prof. 3 leikkausta (b = 0,5 m mitta) f. 124365, 124366
- 23: Kaivajia työssä f. 124367
- 24 : a- b: a) Koeojan tekoa b) uudella löytöpaikalla f. 124368, 124369

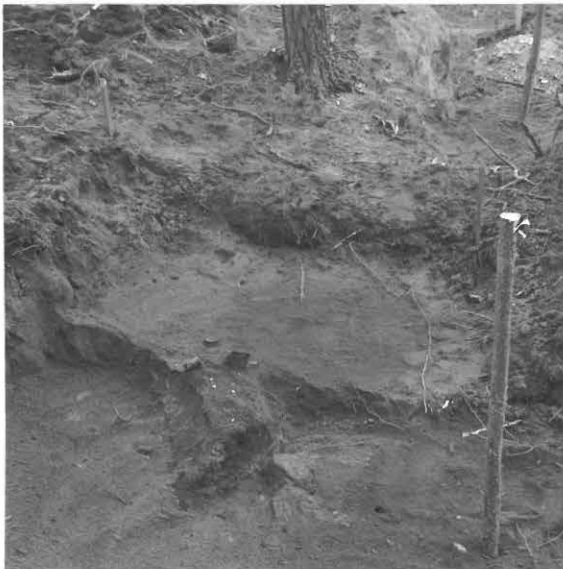
PÄLKÄNE LIETTENNENÄ 1953

f. 124345 Tutkimusalue ennen kaivausta
tien alapuolelta, etelästä

f. 124367 Kaivajia työssä

f. 124363 Nokialue b: 8-9, lännestä

f. 124348 Liesi 1, poikkileikkaus

PÄLKÄNE LIETTENNENÄ 1953

f. 124349 Liesi 2 ja nokipesäkkeitä,
luoteesta

f. 124354 Liesi 3, etelästä

f. 124355 Liedet 3 ja 2, idästä

f. 124361 Liedet 4 ja 5, luoteesta

PÄLKÄNE, Luikala, Liettenenä

KM 28857

RUUTU A:III

:1 keramiikkaa 5 palaa

-1 (kuusi)

:2 kvartseja

RUUTU A:1

3. kerros

:3 keramiikkaa 3 palaa

:4 kvartseja 3 kpl ~~(1 kaavin)~~

RUUTU A:1

:5 keramiikkaa 1 pala

:6 kvartseja 4 kpl ~~(1 kaavin)~~

RUUTU A:2

2. kerros

:7 nuolenvarren silittäjä 2

RUUTU A:4

Koeeja

:8 kvartseja n. 8 kpl

RUUTU A:7

prof. 3

9: ~~24~~ poltettu luu

humuspitoisesta maasta, 10 cm syvästä

RUUTU A:8

a :10 kvartseja 3 kpl

:11 poltettua luuta n. 250 sirua

profiili reuna

:12 kvartseja 3 kpl ~~(1 kaavin)~~

:13 poltettua luuta

RUUTU A:9

a :14 kvartseja 15 kpl

:15 poltettua luuta

b :16 kvartseja 3 kpl

:17 poltettua luuta

c :18 kvartseja 5 kpl

:19 poltettua luuta

d :20 kvartseja 20 kpl ~~(1 kaavin)~~

:21 poltettua luuta

~~:21 hiiliä~~ poistettu (näyte)

22 kaavin

RUUTU B:V-VI

Liesi VI

~~:22 hiiliä~~ *poistettu (näyte)*

RUUTU B:V

:23 hioinen kappale

RUUTU B:IV

a :24 keramiikkaa 15 palaa

:25 kvartseja 4 kpl

:26 poltettu luu

c :27 keramiikkaa 3 palaa

:28 kvartseja 3 kpl

RUUTU B:III

a :29 keramiikkaa 27 palaa (5 reunapalaa } 15 cm pinnasta

:30 kvartseja 3 kpl

c :31 keramiikkaa 2 palaa

:32 kvartseja pala

RUUTU B:II-III

:33 keramiikkaa 20 palaa

:34 kvartseja 6 kpl

:35 poltettua luuta

RUUTU B:2

:36 ~~stikkeli~~, kvartseja

2. kerros

:37 keramiikkaa 2 palaa, kork. 2.26

:38 kvartsikaavin

3. kerros

:39 kvartsikaavin 1 lieden alla, kork. 2.35

RUUTU B:3

1. kerros, kork. 1.98

:40 keramiikkaa 4 palaa

:41 kvartsikaavin

2. kerros

:42 keramiikkaa 2 palaa (1 reunapala)

3. kerros

:43 keramiikkaa 13 palaa

:44 kvartseja 9 kpl (~~1 kaavin~~) } kork. 2.15

:45 ~~hiiliä~~ *poistettu (näyte)*, } kvartsiipidin

:46 kvartsikaavin, kork. 2.25

:47 poltettua luuta

RUUTU B:4

1. kerros

koeoja lieden jatkona

:48 kvartseja 4 kpl

:49 poltettua luuta

:50 kvartsikaavin, kork. 1.85

c :51 piitä 2 kpl, 10 cm pinnasta

1-2. kerros

c-d :52 keramiikkaa 49 palaa (4 reunapalaa)

:53 kvartseja n. 23 kpl (~~2 kaavinta~~)

:54 poltettua luuta

2. kerros

:55 keramiikkaa 48 palaa, kork. 2.03

d :56 kvartsikaavin, kork. 2.02, liesi II itäpuolella

b :57 kvartsikaavin, kork. 2.19, 10 cm lieden tason alapuolella

3. kerros

:58 kvartsikaavin

a-b :59 keramiikkaa n. 68 palaa (4 reunapalaa)

:60 kvartseja 21 kpl (~~2 kaavinta~~)

:61 kivenpaloja 3 kpl

:62 poltettua luuta

c-d :63 keramiikkaa n. 65 palaa (1 reunapala)

:64 kvartseja 20 kpl

:65 poltettua luuta

RUUTU 3:5

1. kerros

b-d :66 keramiikkaa n. 25 palaa (1 reunapala)

:67 kvartseja n. 16 kpl (~~2 kaavinta~~)

:68 ~~hiiltä~~ poistettu (näyte) :68 pc

liesi III

:69 kvartseja 11 kpl

:70 piitä pala

:71 ~~kivenpaloja 3 kpl~~ poistettu

:72 poltettua luuta

:73 ~~hiiltä~~ poistettu (näyte)

RUUTU 3:6

1. kerros :73 kvartseiden

b-d :74 kvartseja 14 kpl

:75 poltettua luuta

RUUTU 3:7

:76 taltan teelus, kork. 2.00

:77 kivilaji-iskos

:78 kvartsikaavin, 5 cm syvältä

:79 poltettua luuta

1. kerros

a :80 keramiikkaa 15 palaa (1 reunapala)

:81 kvartseja 3 kpl

b :82 keramiikkaa 5 palaa (1 reunapala)

:83 kvartseja 18 kpl

:84 poltettu luu

:85 ~~kivenpala~~ PC

c-d :86 keramiikkaa n. 30 palaa (1-2 reunapalaa)

:87 kvartseja 26 kpl (~~2 kaavinta~~)

:88 kivenpalaa

:89 poltettua luuta

RUUTU B:8

a :90 kvartseja 16 kpl (~~1 kaavin~~)

:91 ~~kivenpaloja 4 kpl~~ Kvartsiydoh

:92 poltettua luuta

:93 ~~hiiltä~~

b :94 poltettua luuta

c :95 kvartsia 14 kpl

:96 poltettua luuta

:97 ~~hiiltä~~

d :98 kvartseja 11 kpl (~~1 kaavin~~) }

:99 kivilaji-iskos

:100 kvartseja 6 kpl (~~1 kaavin~~)

:101 poltettua luuta, 10 cm pinnasta

RUUTU B:9

a-c :102 keramiikkaa 1 reunapala

:103 kvartseja 5 kpl

RUUTU B:10

a-c :104 keramiikkaa 1 pala

:105 kvartseja 9 kpl

:106 kivenpaloja 2 kpl

RUUTU C:V

b :107 keramiikkaa 3 palaa

:108 kvartsikaavin, 15 cm syvältä

RUUTU C:IV

a :109 pala kvartsia

b :110 kvartsikaavin, 20 cm syvältä

c :111 keramiikkaa 1 pala

:112 kvartsia 1 kpl

- d :113 keramiikkaa 13 palaa
- :114 kvartseja 4 kpl
- :115 kivenpala
- :116 poltettua luuta

RUUTU C:III

- b :117 keramiikkaa 6 palaa
- :118 kvartseja 3 kpl
- :119 poltettu luu
- c :120 keramiikkaa 1 pala
- :121 kvartseja 2 kpl

RUUTU C:II

- b :122 keramiikkaa 6 palaa
- :123 kvartseja 3 kpl
- c :124 kvartsikaavin
- d :125 kvartseja 2 kpl
- :126 poltettua luuta

RUUTU C:1

- :127 kvartsikaavin 20 cm syvältä
- :128 keramiikkaa 9 palaa
- :129 kvartseja 7 kpl (~~1 kaavin~~)
- c :130 kvartsikaapimia 2 kpl } kork. 2.10
- :131 hieinkivi

RUUTU C:3

- :132 keramiikkaa 5 palaa (1 reunapala)
- :133 kvartseja 6 kpl (~~1 kaavin~~)
- :134 ~~kaavin~~ *kvartsikaavin*

2. kerros

- :135 keramiikkaa 3 palaa
- :136 kvartseja 10 kpl (~~2 kaavinta~~) } kork. 2.08
- :137 pala kvartseja } C:3 kulman nokkipeästä
- :138 ~~hiirtä~~ *poistettu*

3. kerros

- :139 kvartsikaavin
- :140 kvartsikaavin
- :141 keramiikkaa 7 palaa
- :142 kvartseja 4 kpl (~~2 kaavinta~~)
- :143 poltettu luu

1-3. kerros

- :144 keramiikkaa 5 palaa
- :145 kvartseja 10 kpl (~~1 kaavin~~)
- :146 poltettua luuta

3-4. kerros

:147 keramiikkaa 5 palaa
:148 kvartseja 3 kpl
:149 ~~hiiltä~~ he

RUUTU C:4

1. kerros

c :150 keramiikkaa n. 100 palaa
:151 kvartseja 4 kpl
d :152 kvartsikaavin
:153 poltettu luu

2. kerros

:154 keramiikkaa n. 40 palaa (1 reunapala)
:155 kvartseja 5 kpl (~~1 kaavin~~)
:156 kivenpala

3. kerros

:157 makroliittikaavin
b :158 kvartsikaavin, kork. 1.85
a :159 kaavin
a-b :160 keramiikkaa 9 palaa
:161 kvartseja 22 kpl (~~1 kaavin~~)
:162 poltettu luu

RUUTU C:5

:163 keramiikkaa 8 palaa
:164 kvartseja n. 10 kpl (~~1 kaavin~~)

RUUTU C:6

a :165 kvartsikaavin
:166 keramiikkaa 10 palaa
:167 kvartseja n. 30 kpl (~~2 kaavinta~~)
:168 kivenpala
:169 poltettua luuta

RUUTU C:7

a :170 kvartsikaavin
:171 keramiikkaa 2 palaa (1 reunapala)
:172 kvartseja 4 kpl
:173 kivenpala
:174 poltettua luuta
b :175 keramiikkaa 22 palaa
:176 kvartseja 5 kpl (~~1 kaavin~~)
:177 poltettu luu
d :178 kvartsikaavin
:179 keramiikkaa 17 palaa

:180 kvartseja 10 kpl

:181 poltettua luuta

RUUTU C:8

:182 kvartseja 5 kpl (~~1 kaavin~~)

:183 kivenpala

:184 poltettua luuta

a :185 kvartsikaavin 10 cm syvältä

b :186 keramiikkaa 1 pala

:187 kvartseja 16 kpl (~~1 kaavin~~)

:188 poltettua luuta

c :189 kvartseja 8 kpl (2 kaavinta)

:190 poltettua luuta

d :191 keramiikkaa 1 pala

:192 kvartseja n. 25 kpl (~~1 kaavin~~)

:194 poltettua luuta 193 kaavin

RUUTU C:9

1. kerros

a :~~194 kvartseja 2 kpl~~

:195 kivenpala

:196 poltettua luuta

b :197 keramiikkaa 3 palaa (1 reunapala)

:198 kvartseja 11 kpl

:199 poltettua luuta

2. kerros

b :200 keramiikkaa 1 pala

:201 kvartseja 3 kpl

:202 poltettua luuta

RUUTU C:10-11

Kooja

:203 kvartseja 14 kpl

RUUTU D:III

c :204 keramiikkaa 6 palaa (1 reunapala ;

:205 kvartseja 3 kpl

RUUTU D:II

:206 kvartsikaavin

:207 kvartsikaavin

RUUTU D:1

:208 keramiikkaa 17 palaa

:209 kvartseja 7 kpl

:210 kivenpaloja 4 kpl

d :211 keramiikkaa 2 palaa

1-3. kerros

:212 keramiikkaa 1 pala
:213 kvartseja 12 kpl
:214 poltettua luuta

RUUTU D:3

:215 kvartsikaavin

RUUTU D:4

1. kerros

a-b :216 keramiikkaa 2 palaa
:217 kvartseja m. 12 kpl
:218 poltettua luuta

3. kerros

:219 keramiikkaa 17 palaa
:220 kvartseja n. 25 kpl (2 kaavinta)
:221 poltettua luuta

RUUTU D:5

1. kerros

a :222 keramiikkaa 1 pala
:223 kvartseja 8 kpl
:224 poltettua luuta
c-d :225 keramiikkaa 3 palaa
:226 kvartseja 10 kpl

RUUTU D:6

1. kerros

:227 keramiikkaa 10 palaa
:228 kvartseja 8 kpl (2 kaavinta)
:229 poltettua luuta
b-d :230 keramiikkaa 1 pala
:231 kvartseja 24 kpl

RUUTU D:7

a :232 keramiikkaa 1 pala
:233 kivenpala
b :234 keramiikkaa n. 70 palaa
:235 kvartseja 10 kpl
:236 poltettu luo
c :237 keramiikkaa 3 palaa
:238 kvartseja 12 kpl
d :239 keramiikkaa 9 palaa
:240 kvartseja 8 kpl
:241 poltettua luuta

Puun alta

- :242 keramiikkaa n. 70 palaa
- :243 kvartseja 4 kpl
- :244 kivenpaloja 3 kpl

RUUTU D:8

- a :245 kvartseja 6 kpl
- b :246 kvartseja 3 kpl
- d :247 kaavin, kork. 2.03

RUUTU D:9

- a-b :248 kvartseja 10 kpl
- :249 poltettua luuta
- c-d :250 keramiikkaa 1 pala
- :251 kvartseja 9 kpl
- ~~:252 kivenpala~~ poistettu
- :252 poltettu luu

RUUTU D:10

- 3. kerros, koeoja
- :253 kvartseja 3 kpl

RUUTU E:4

- 1. kerros
- a-b :254 keramiikkaa 4 palaa
- :255 kvartseja n. 10 kpl

RUUTU E:6

- Koeoja
- :256 keramiikkaa 1 pala
- :257 kvartseja 6 kpl

RUUTU E:8

- Koeoja
- :258 pala kvartsiä

KOEOJA II

- :259 keramiikkaa 2 palaa
- :260 kvartseja 7 kpl (~~1 kaavin~~)
- :261 poltettu luu

KOEOJA III

- :262 kvartseja 14 kpl (~~1 kaavin~~)
- ~~:263 kivenpala~~
- :263 poltettua luuta

KOEUOPPA, putkioja

- :264 kvartsikaavin?

KOEKUOPPA, puimalan takana

:265 kvartssia 2 kpl

:266 poltettua luuta

IRTGLÖYDÖT

:267 keramiikkaa 18 palaa (1 reunapala)

:268 kvartseja 18 kpl (4 kaavinta)

:269 poltettua luuta

:270 ~~hiiltä~~ keramiikkaa

PROFIILI 3, kultt. kuoppa, pinta

:271 kvartseja 10 kpl

:272 poltettua luuta

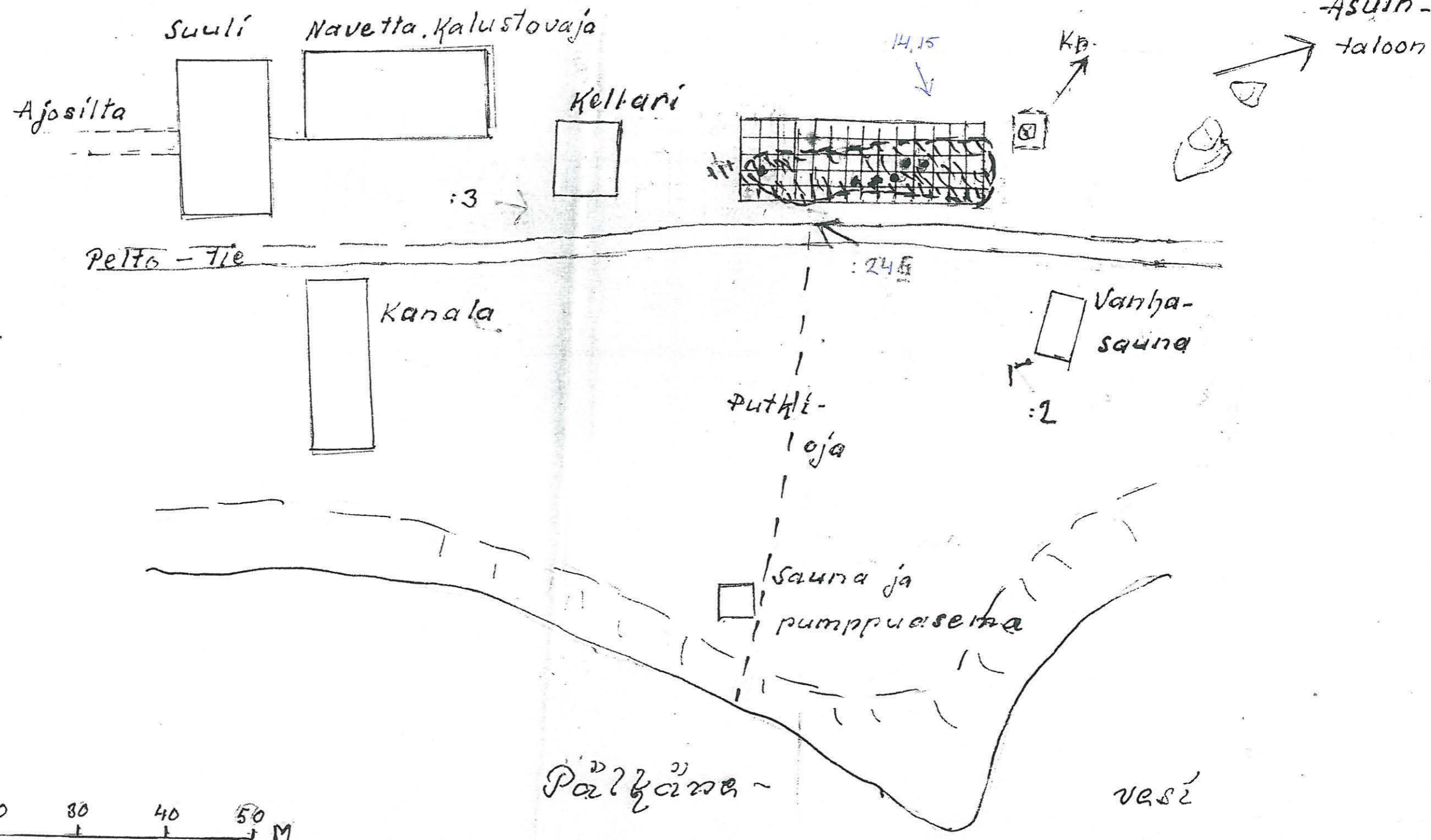
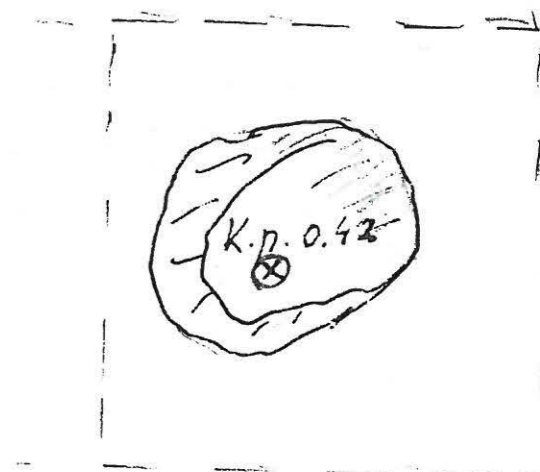
MAANÄYTEITÄ

~~:275 kulttuurimaata~~

~~:276 savenpaloja~~

KARTTA 1 - Asemakartta
Pälkäne, Luikala
Liettennä, Järvinen

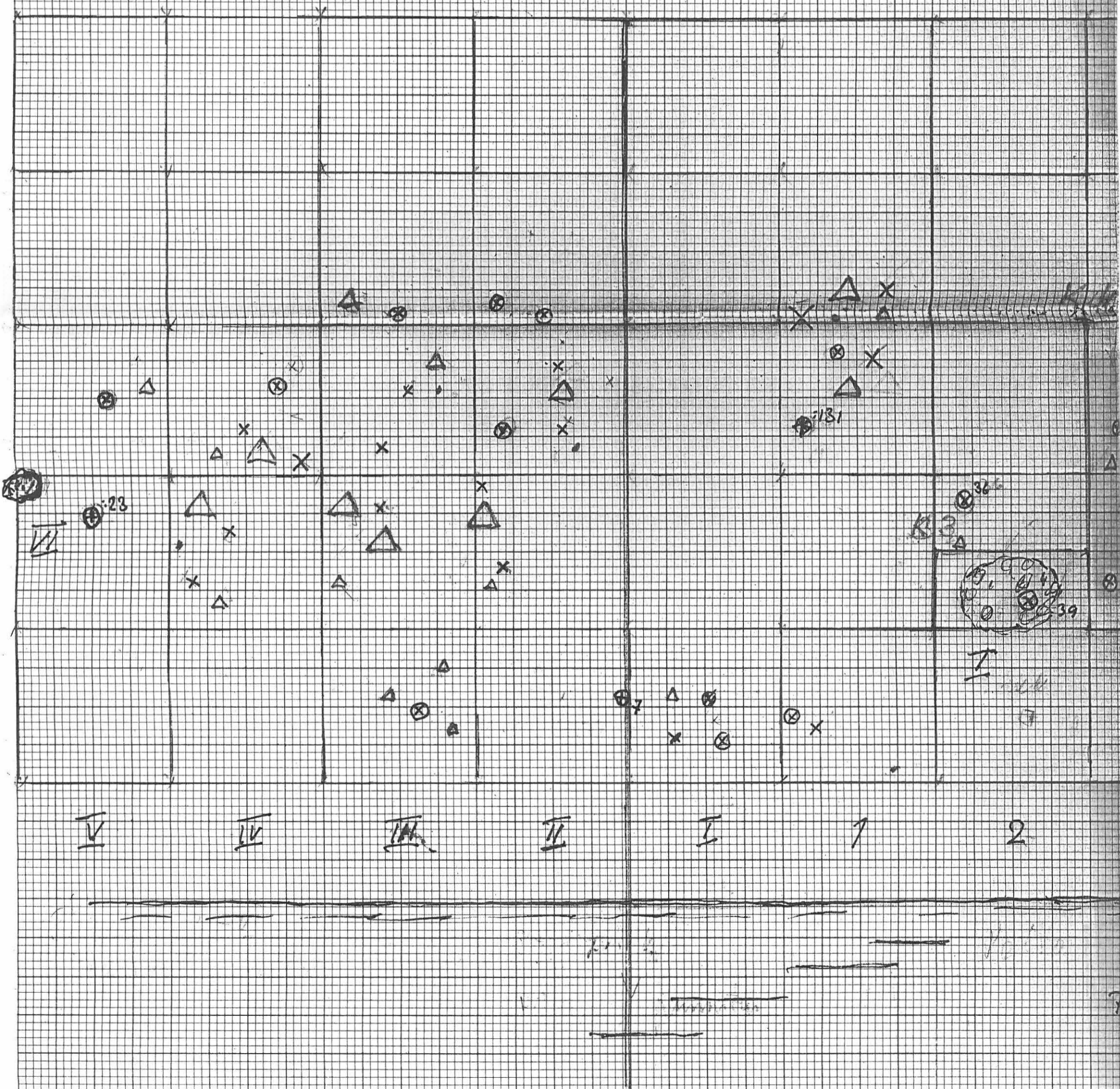
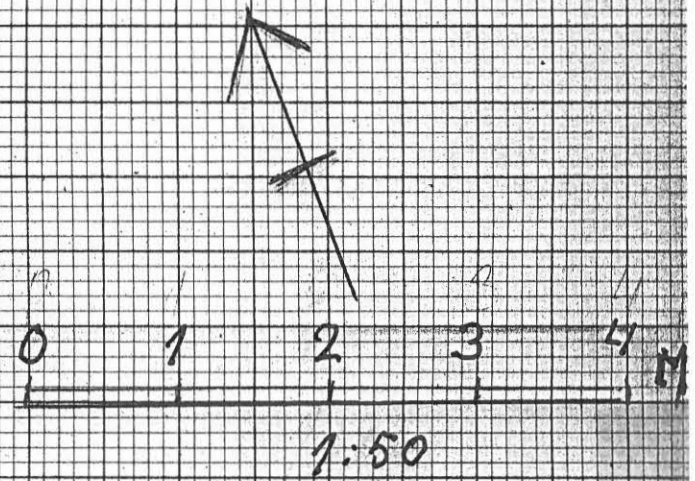
Kiviyautinen asuinpaikka
Esko Sarasimo 19-28.8.1953

KARTTA 2 - Löydöskartta

Pälkäne, Järvinen

E. Sarasmo 19.28.8.1953

Liedot I-VI

Kartat 3-8

Profiilit 1-4

Valokuva →

⊕ Kivi-esine

⊗ kv. - " - "

∧ piipala

> kivengala

x x x x

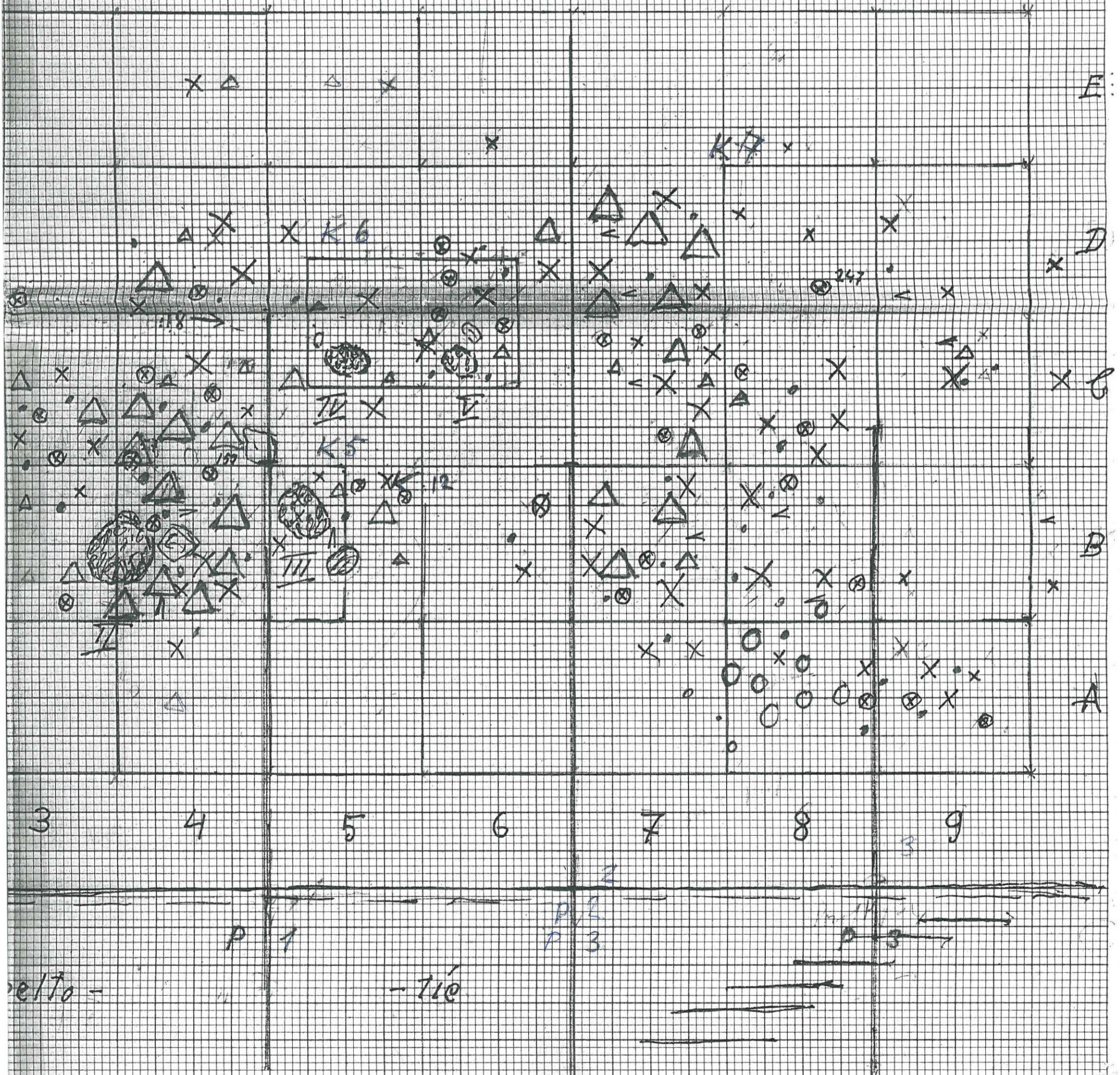
kv.-isokokoisia >5, >10, >20, >50

△ △ △ △

kv.-paloja - " -

● ○

polt. kuorta >10 >50

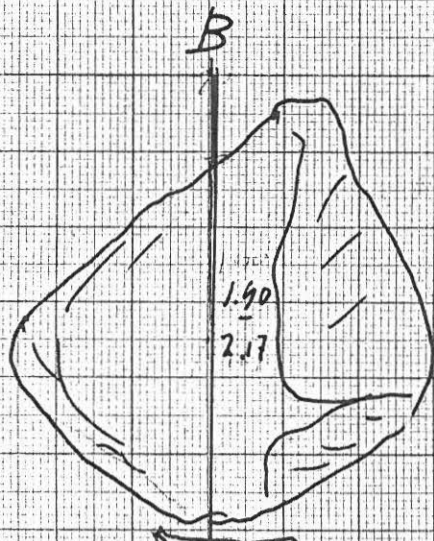

Liesi II

KARTTA 4
Liesi II

PÄLKÄNE
Luitala
järvinen

E. Sarasimo 1953

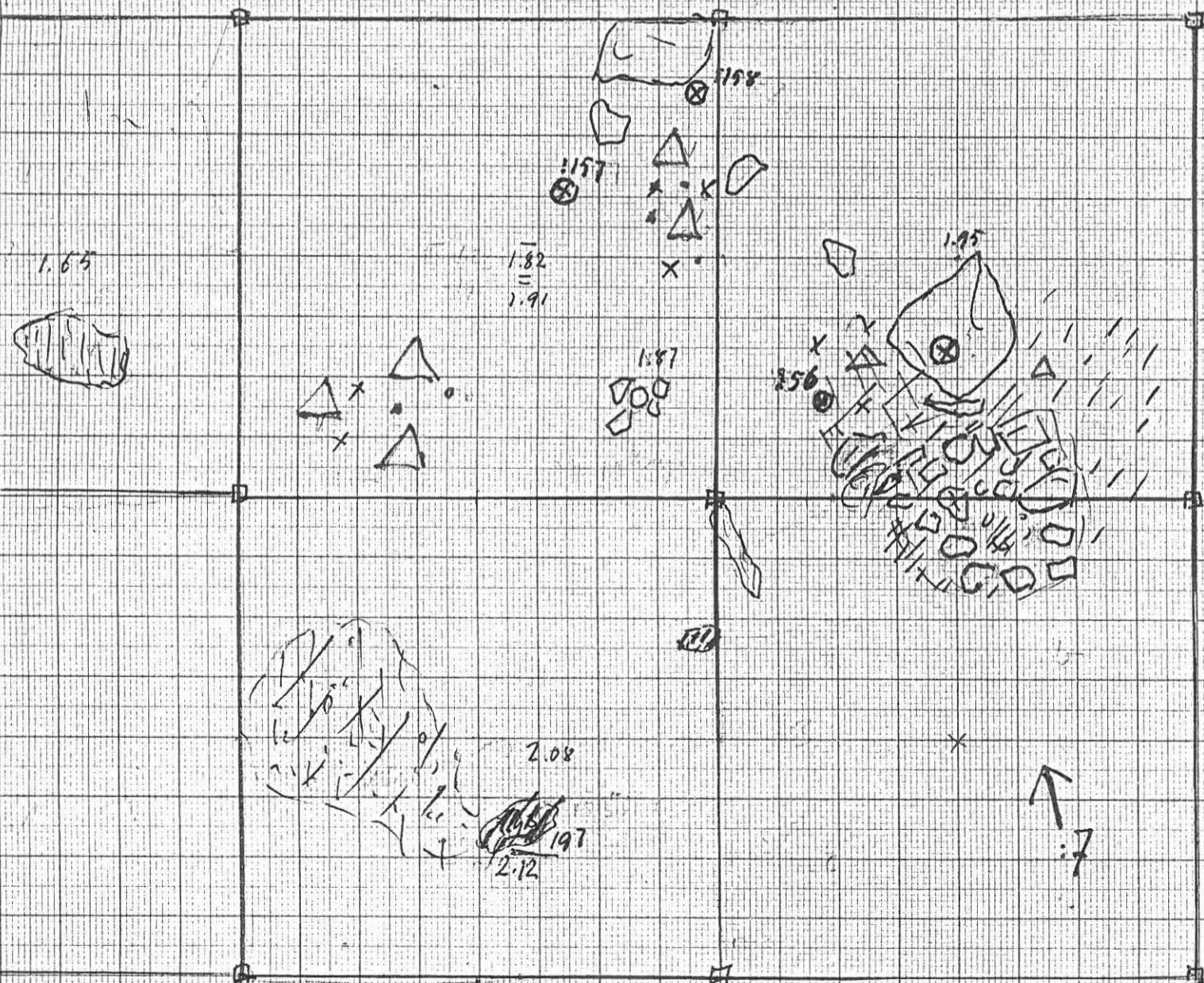

4

3

1:25

4

3

6

↑
:6

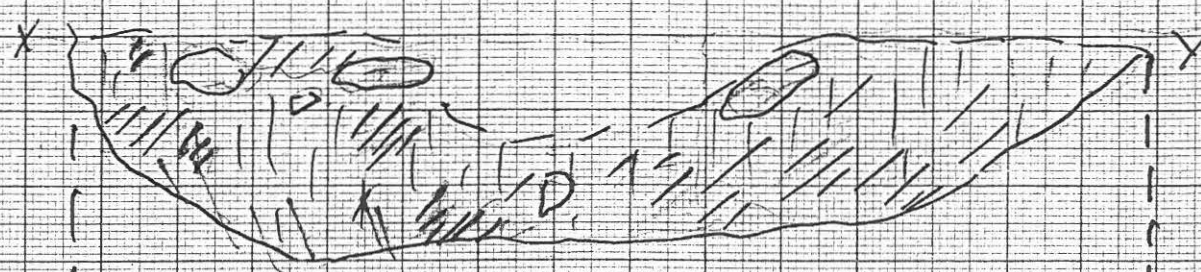
B

KARTTA 3 - Liesi I

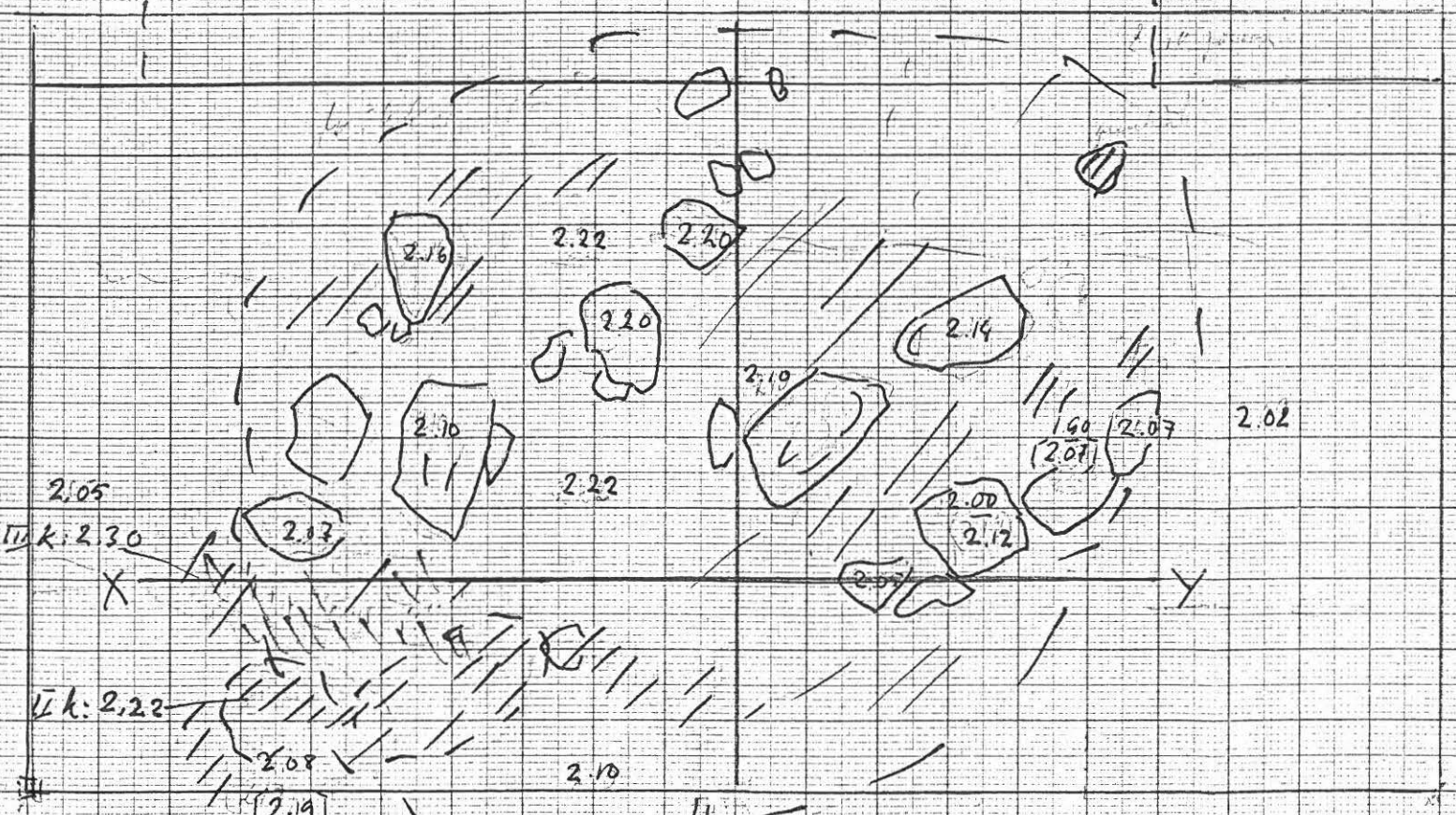
PÄLKÄNE
Luijala
Liettenmäen
järvinen

E. Sarasinio

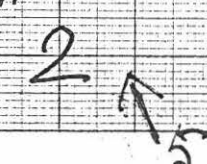
1953

1:10

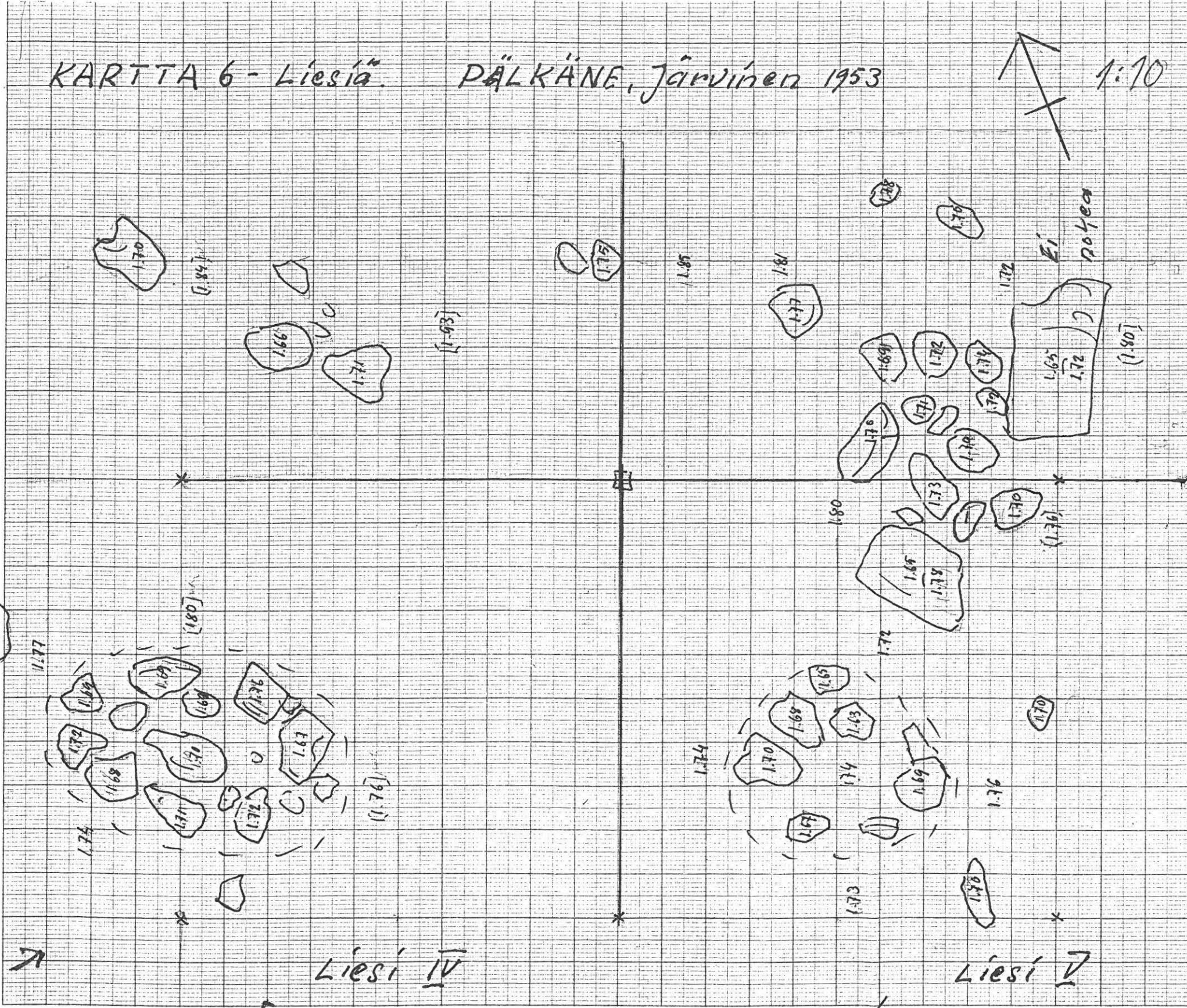
B

KARTTA 6 - Liesiä

PÄLKÄNE, Järvinen 1953

1:10

Liesi IV

Liesi V

↙

↘

2

8

35

6

KARTTA 5 - Liesi III

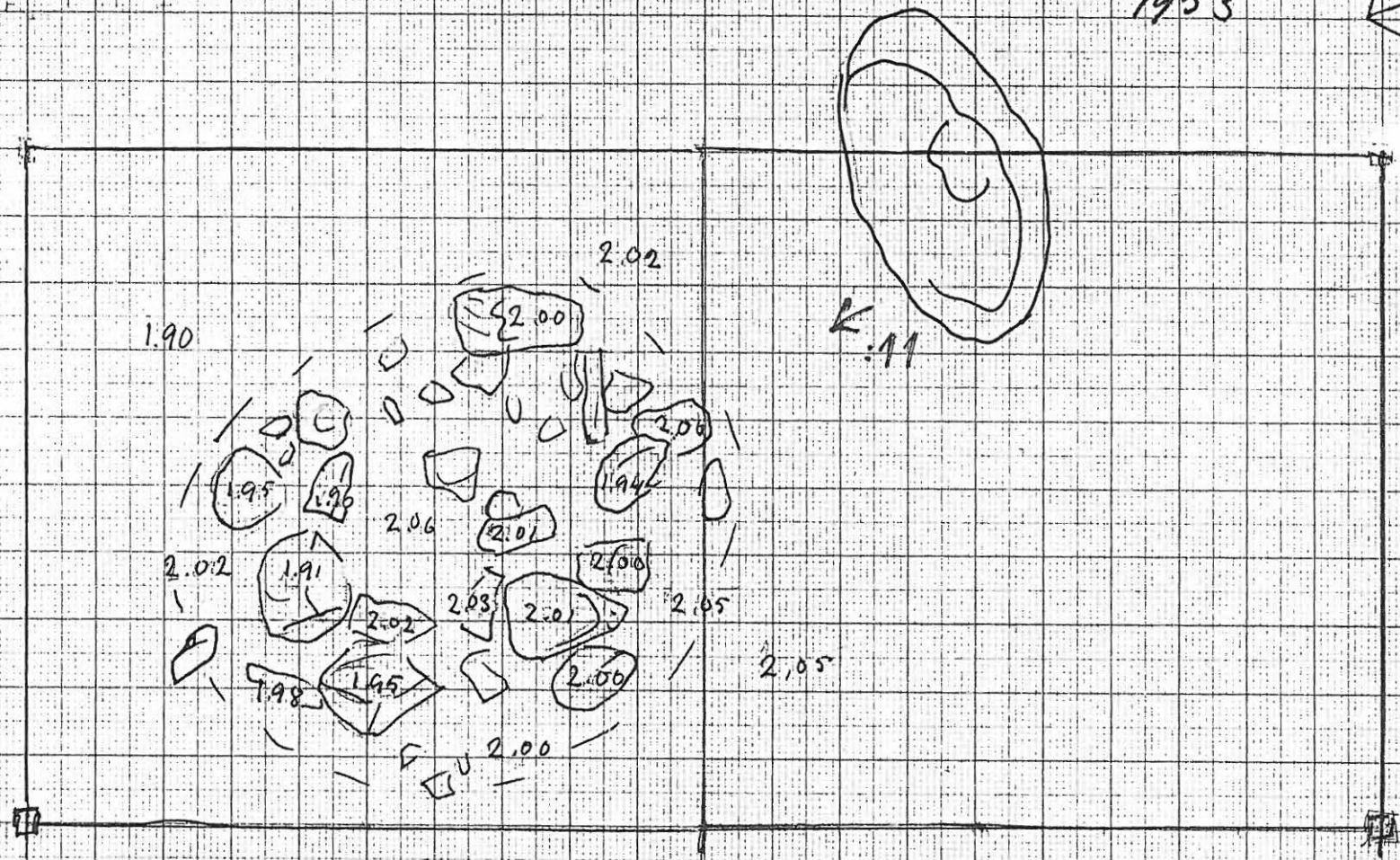
PÄLKÄNE, Järvinen

1953

1:10

5

B

KARTTA 7. - Nohialue. - PÄLKÄNE, järvinen v. 1953

1:25

9

8

↑
:20

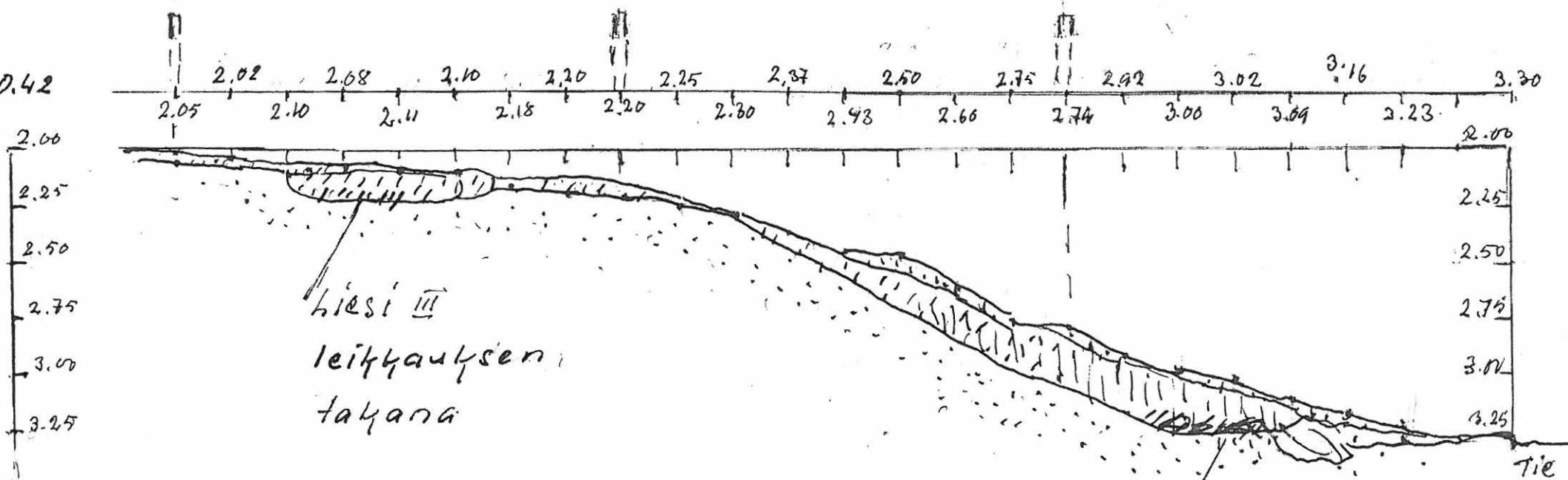
KARTTA 9

Profiili 1

B

A

K.p. 0.42

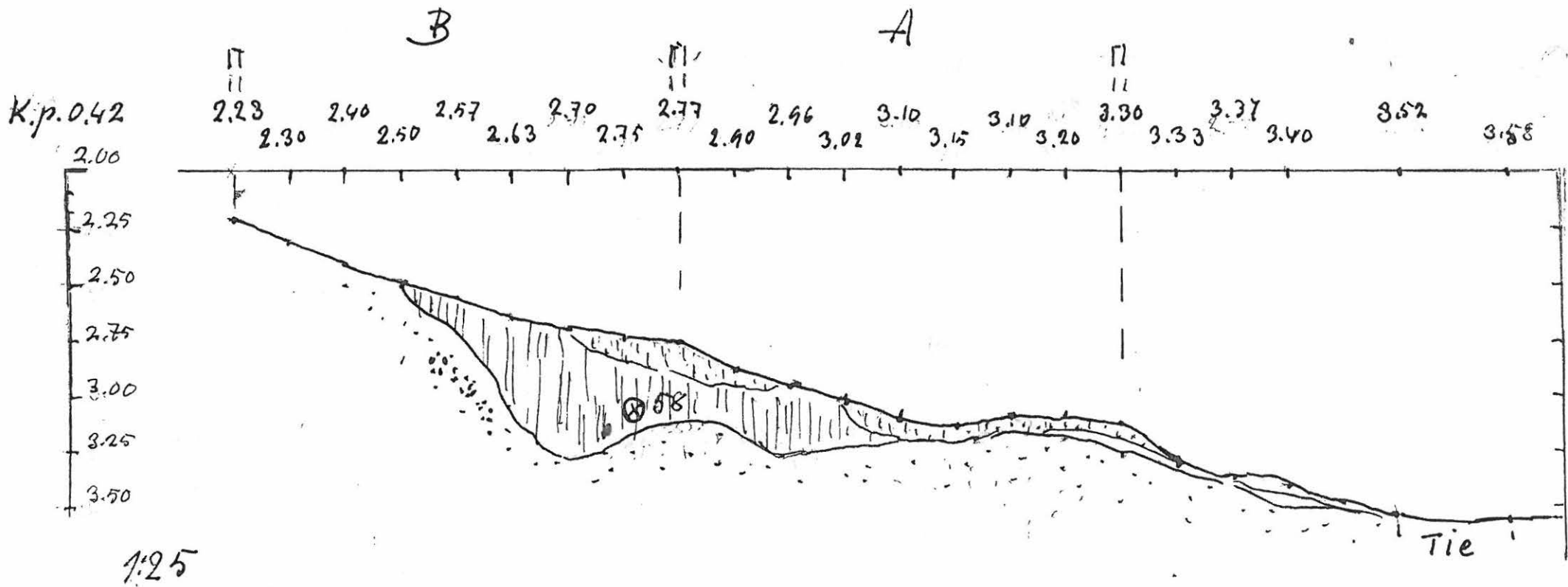
1:25

- |||| humus.
- ||| rusk. kultt. maa
- /// harm. ...
- ... " sora.

Nuotiopaikka
 Ø 1.10 m.
 Pari mokiota
 kivää Ø 10 cm,
 märkeä v. 3. 15.

PÄLKÄNE
 Järvien
 1953

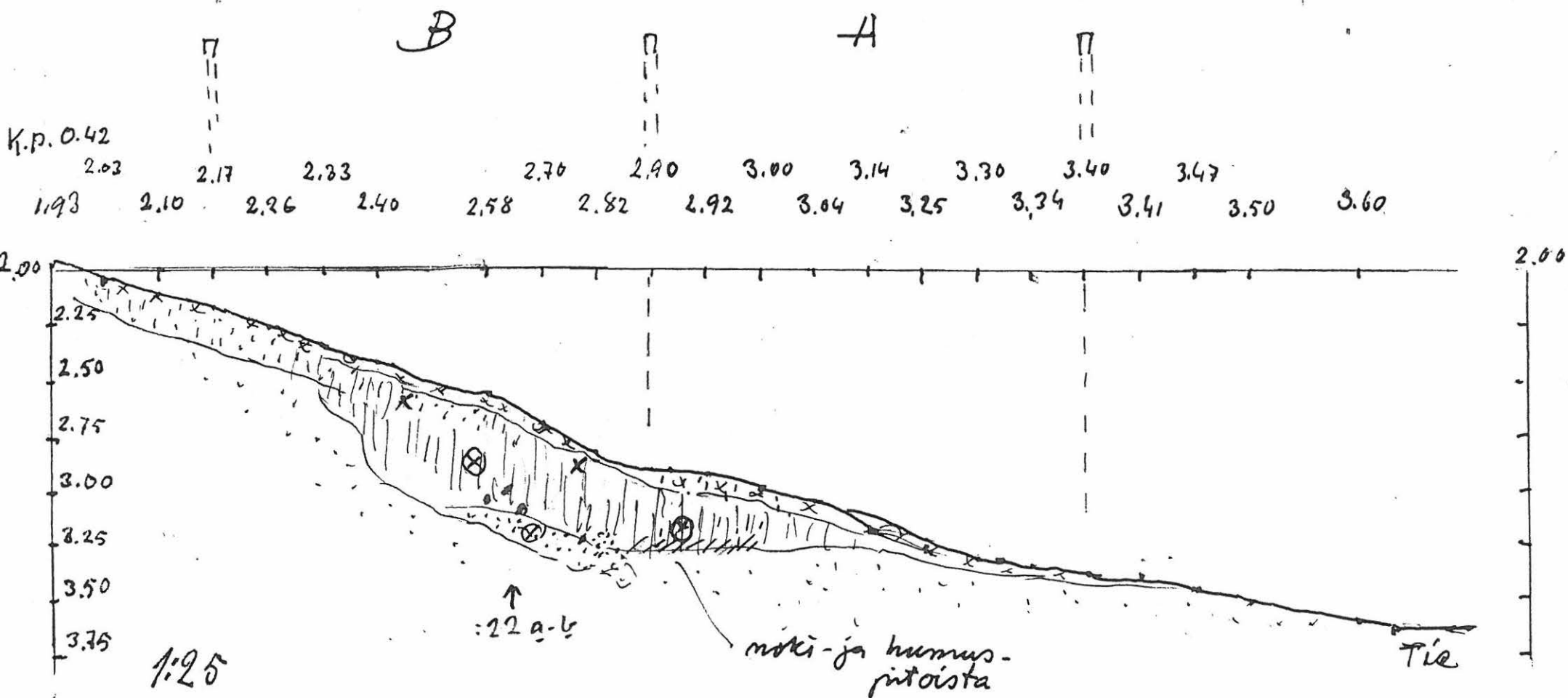
KARTTA 10
 profiili 2

- |||| hummus
- ||||| rusk. keltauriman
- ..... Valkk. sora
- ..... rusk. - - -

PÄLKÄNE
 Järvinen
 1953

KARTTA 11
 profiili 3

1:25

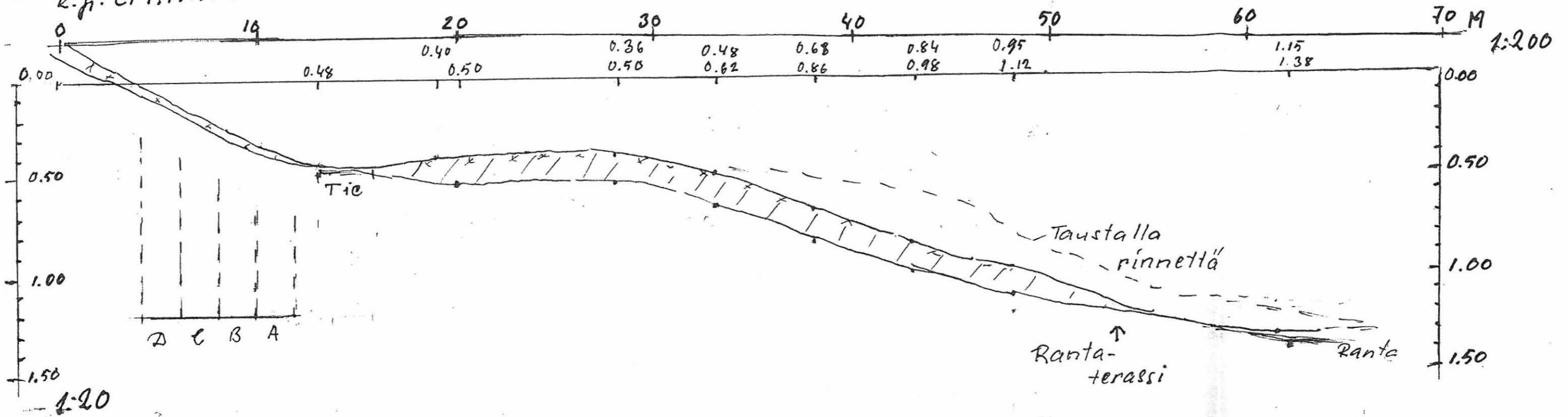
- x x x turve
- ||| humus
- |||| kultt. maa
- ... vesiroosa
- ... muotehiekka

PÄLKÄNE
 Järvinen
 1953

KARTTA 12

Profiili 4 - Pitkä vaakitus vesiputkiojasta.

K.p. erillinen

DÄLKÄNE
järvinen

2.2. 1953